

Aprovat definitivament el Pla director urbanístic de l'activitat minera al Bages

Confirma la ubicació de la segona planta de valorització de la sal a continuació de la primera, a Súria, així com un nou sector d'interès supramunicipal per acollir altres infraestructures de valorització, equipaments i espais lliures

Reunió de la Comissió de Política Territorial i d'Urbanisme de Catalunya | CPTUC

La Comissió de Política Territorial i d'Urbanisme de Catalunya (CPTUC) ha emès aquesta tarda el darrer informe favorable que permetrà l'aprovació definitiva del Pla director urbanístic (PDU) de l'activitat minera al Bages per part del conseller de Territori i Sostenibilitat, Damià Calvet. Prèviament, aquest matí, la Comissió territorial d'urbanisme de la Catalunya Central n'havia fet l'aprovació provisional.

El PDU es va aprovar inicialment per primera vegada l'octubre de 2016 i es va sotmetre a informació pública, rebent un total de 48 informes i escrits d'al·legacions. Fruït de l'estudi de les aportacions rebudes llavors i dels plans de futur exposats per l'empresa concessionària de l'explotació de potassa, Iberpotash, filial d'ICL Iberia, es van realitzar diversos canvis en el document.

Amb la voluntat de posar a l'abast dels ajuntaments i de la ciutadania aquests canvis, el Departament de TES va aprovar inicialment el PDU per segona vegada i el va tornar a sotmetre a informació pública i a consulta dels ajuntaments. Durant aquest segon tràmit d'informació pública s'han rebut un total de 26 informes i escrits d'al·legacions, una quantitat molt menor que durant el primer tràmit, fet que evidencia l'alt grau de concreció que assolit el Pla. Es tracta, en la major part, d'ajustos tècnics, de detall i de normativa, que s'han incorporat al document.

Per tal de copsar la rellevància de comptar amb aquest instrument de planejament, cal dir que el mineral que s'extreu al Bages és un recurs públic regulat que s'explota per mitjà d'empreses concessionàries. L'activitat minera és estratègica pels llocs de feina que crea a la comarca, uns 400 directes, i pels seus efectes multiplicadors per a l'economia catalana, amb 4.000 llocs de treballs més indirectes.

Coherència i visió de conjunt

Així, el Pla director abasta onze municipis: Cardona, que es va incorporar durant la segona aprovació inicial, juntament amb Súria, Sallent i Balsareny, on es preveuen actuacions urbanístiques concretes, i Callús, Manresa, el Pont de Vilomara, Sant Fruitós del Bages, Talamanca, Sant Joan de Vilatorrada i Santpedor, que podrien acollir infraestructures de pas i actuacions de restauració ambiental.

D'aquesta manera, el PDU abasta tots els municipis que allotgen qualsevol tipus d'activitat minera a la comarca, garantint la coherència i la visió de conjunt.

Una activitat ben encaixada en l'entorn

En concret, el PDU es proposa quatre objectius:

1. Garantir un encaix urbanístic, ambiental i d'infraestructures adequat de la segona planta de sal vacuum i altres instal·lacions de valorització
2. Establir les cauteles necessàries a Sallent i la conca del Llobregat per una retirada ordenada de l'activitat minera i la creació de nous espais d'oportunitat econòmica
3. Establir els mitjans per a la progressiva eliminació dels dipòsits salins i la restauració dels espais que ocupen
4. Garantir el desenvolupament sostenible de l'activitat minera i la indústria associada en el futur

Dues plantes de valorització de la sal generada

L'obtenció de potassa requereix separar la sal i altres minerals que hi són presents. En el procés de separació, per cada tona de potassa obtinguda es generen tres tones de sal que es poden valoritzar i comercialitzar (convertides en sal vacuum, sal de desgel i altres) o bé abocar en un dipòsit.

L'empresa Iberpotash té actualment una planta de sal vacuum a Súria, municipi a on preveu traslladar l'activitat minera de Sallent, i proposa construir una segona planta de valorització. Amb les dues plantes en funcionament, es valoritzarien 1,5 milions de tones anuals de la sal que ara va a parar als dipòsits del Cogulló i el Fusteret. Cal recordar que el termini per abocar residus en el dipòsit del Cogulló venç el 30 de juny de 2019, i és improrrogable.

Així, la valorització de la sal és una condició indispensable per minimitzar els runams. L'entrada en funcionament de les dues plantes de tractament de sal també reduirà el consum d'aigua i la generació de salmorres -aigües salinitzades fruit de la dilució del runam salí-. Aquesta segona planta es construirà a tocar de les actuals instal·lacions, compartint processos.

A més, es classifica un sector d'interès supramunicipal amb una superfície de 73.035 m², dels quals 46.736 es destinaran als usos miners. L'àmbit ja disposa de tots els serveis urbanístics bàsics i, per tant, no precisa d'obres de connexió externes. Atès que es planteja com una ampliació de l'àrea ja ocupada, es beneficiarà dels accessos viaris i ferroviaris existents. Part d'aquest nou sector, que ara acull un aparcament de camions, es destinarà a equipaments i espais lliures.

El Pla director formula una sèrie de criteris per millorar la integració paisatgística del conjunt. Així, obliga al tractament ambiental de les vores de tot el sector, especialment de la façana a la riera del Tordell i a la carretera C-1410z, i estableix criteris i recomanacions per al de les instal·lacions existents.

La nova planta de sal vacuum (1), la part del nou sector d'interès supramunicipal que acollirà altres instal·lacions de valorització (2) i la que es destinarà a espais lliures (3). Foto: Territori

La restauració, prioritària

Finalment, el PDU manté la prioritat de la restauració dels runams salins de Cardona, Sallent i de Súria. Així, condiona l'increment de la producció a l'existència d'aigua suficient per restaurar els dipòsits de la Terrera Vella (Cardona), la Botjosa i el Cogulló (Sallent).

Aquesta retirada prevista de l'activitat a Sallent i a Balsareny a partir de 2020 fa necessari estudiar els nous usos per als sòls que fins ara acollien activitats mineres. El Pla proposa ampliar els usos industrials amb els turístics, però no determina l'ordenació concreta que tindran aquests espais, només formula directrius que el planejament municipal haurà de tenir en compte. Seran els ajuntaments, en aplicació del principi d'autonomia municipal, els que la concretaran.

Ampliació del dipòsit del Fusteret

També relacionat amb l'activitat minera d'Iberpotash, la Comissió territorial d'urbanisme de la Catalunya Central ha aprovat aquest matí l'ampliació del dipòsit salí del Fusteret, a Súria, en 15,16 hectàrees. En total, ocuparà 48,30 ha.

L'ampliació, a continuació del dipòsit actual, està prevista al Programa de Restauració del dipòsit i ha estat objecte d'autorització ambiental i de declaració d'impacte ambiental. L'actuació comportarà el desplaçament del camí públic que travessa l'àmbit i que va des de Cererols al Coldeforn. El nou

traçat passarà per fora de la zona d'ampliació del dipòsit salí.